

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

26. veljače 2019.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Slobodno kretanje kapitala – Kretanja kapitala između država članica i trećih zemalja – Ograničenja – Klausula o mirovanju (standstill) – Nacionalni propis države članice koji se odnosi na društva posrednike sa sjedištem u trećim zemljama – Izmjena tog propisa, nakon čega je vraćen na snagu prethodni propis – Prihodi društva sa sjedištem u trećoj zemlji koji potječu od držanja tražbina kod društva sa sjedištem u državi članici – Uključivanje takvih prihoda u poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidentnog u državi članici – Ograničenje slobode kretanja kapitala – Opravdanje”

U predmetu C-135/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka), odlukom od 12. listopada 2016., koju je Sud zaprimio 15. ožujka 2017., u postupku

X GmbH

protiv

Finanzamt Stuttgart - Körperschaften,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, F. Biltgen, K. Jürimäe i C. Lycourgos, predsjednici vijeća, A. Rosas (izvjestitelj), E. Juhász, M. Ilešić, J. Malenovský, E. Levits i L. Bay Larsen, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: R. Fereš, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 5. ožujka 2018.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za X GmbH, K. Weber i D. Pohl, *Rechtsanwälte*,
- za njemačku vladu, T. Henze i R. Kanitz, u svojstvu agenata,
- za francusku vladu, D. Colas, E. de Moustier i S. Ghiandoni, u svojstvu agenata,
- za švedsku vladu, A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, L. Zettergren i L. Swedenborg, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, B.-R. Killmann i N. Gossement, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 5. lipnja 2018.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 63. i 64. UFEU-a.

2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između X GmbH, trgovačkog društva njemačkog prava, i Finanzamt Stuttgart-Körperschaften (Porezna uprava u Stuttgartu – Služba za pravne osobe, Njemačka), povodom uključivanja prihoda koje je ostvarilo društvo Y, društvo švicarskog prava u 30-postotnom vlasništvu društva X, u poreznu osnovicu potonjeg društva.

Pravni okvir

3 Četvrti dio Gesetza über die Besteuerung bei Auslandsbeziehungen (Porezni zakon o odnosima s inozemstvom), od 8. rujna 1972. (BGBl. 1972 I, str. 1713.), u verziji primjenjivoj na činjenice iz glavnog postupka (u daljnjem tekstu: AStG 2006), naslovljen „Udjeli u inozemnim društvima posrednicima”, sadržava članke 7. do 14. navedenog zakona.

4 Sukladno članku 7. stavku 1. AStG-a 2006, „inozemno društvo” je definirano kao „pravna osoba, udruženje osoba ili imovinska masa, u smislu Körperschaftsteuergesetza [(Zakon o porezu na dobit)], koja u Njemačkoj nema ni upravu ni sjedište, i koja nije isključena od oporezivanja porezom na dobit u skladu s člankom 3. stavkom 1. [potonjeg zakona]”. Prema tom istom članku 7. stavku 1., kada osobe koje u cijelosti podliježu porezu drže udjel u takvom društvu veći od polovine temeljnog kapitala, prihodi za koje je takvo društvo društvo posrednik, u smislu članka 8. AStG-a 2006, su oporezivi kod svake od osoba za dio koji odgovara udjelu koji joj se mora pripisati u temeljnom kapitalu navedenog društva.

5 U članku 7. stavku 6. AStG-a 2006 navodi se:

„Ako je inozemno društvo društvo posrednik za posredne prihode koji imaju narav kapitalnih ulaganja u smislu članka 6.a, i ako osoba koja u cijelosti podliježe porezu u tom društvu drži udjel od najmanje 1 %, ti su posredni prihodi oporezivi u odnosu na tu osobu u skladu sa stavkom 1., čak i ako drugi uvjeti navedeni u tom stavku nisu ispunjeni. [...]”

6 Članak 7. stavak 6.a AStG-a 2006 predviđa:

„Posredni prihodi koji imaju narav kapitalnih ulaganja jesu prihodi inozemnog društva posrednika [...] koji potječu od držanja, upravljanja, zadržavanja ili povećanja vrijednosti sredstava plaćanja, tražbina, vrijednosnih papira, udjela (osim prihoda iz članka 8. stavka 1. točka 8. i 9.) ili analognih elemenata imovine, osim ako obveznik ne dokaže da potječu od djelatnosti koja pridonosi vlastitoj djelatnosti inozemnog društva iz članka 8. stavka 1. točka 1. do 6. [...]”

7 Sukladno članku 8. stavku 1. AStG-a 2006, za društvo sa sjedištem u trećoj zemlji se smatra da je „društvo posrednik” za prihode koji se slabo oporezuju i koji ne potječu od gospodarskih djelatnosti navedenih u točkama 1. do 10. tog stavka. U skladu s potonjima, iz pojma „društvo posrednik” isključena su društva koja ostvaruju prihode koji potječu od – uz više iznimaka i pojašnjenja – djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, proizvodnje, obrade, prerade ili sastavljanja predmeta, proizvodnje energije, istraživanja i vađenja minerala, upravljanja kreditnim ustanovama ili osiguravajućim poduzećima, trgovine, pružanja usluga, najma i poljoprivrednog zakupa, prikupljanja kapitala za koji je porezni obveznik dokazao da je prikupljen isključivo na stranim tržištima kapitala – a ne kod osobe povezane s poreznim obveznikom ili inozemnim

društvom – ili stavljanja takvog kapitala na raspolaganje putem zajma, raspodjele dobiti društva kapitala, prijenosa udjela u drugom društvu kao i od njegova prestanka ili smanjenja njegova temeljnog kapitala, i preoblikovanja društava.

8 Za potrebe definicije društva posrednika sa sjedištem u trećoj zemlji, §lanak 8. stavak 3. AStG-a 2006 oporezivanje dobiti određuje kao „slabo” ako iznosi manje od 25 %.

Glavni postupak i prethodna pitanja

9 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je X, društvo s ograničenom odgovornošću njemačkog prava, u razdoblju na koje se odnosi glavni postupak držalo udjel od 30 % u Y-u, društvu kapitala koje je imalo sjedište i upravu u Švicarskoj. U lipnju 2005. Y je sa Z GmbH, društvom za upravljanje sportskim pravima sa sjedištem u Njemačkoj, sklopio „ugovor o kupnji i ustupanju tražbina”.

10 Tražbine koje su na taj način ustupljene društvu Y su se temeljile na ugovorima temeljem kojih je društvo Z sportskim klubovima isplaćivalo nepovratne potpore, stavljajući na taj način gotovinu na raspolaganje klubovima, a zauzvrat je dobivalo „učestvo u dobiti” čiji je najmanji iznos odgovarao iznosu koji je društvo Z isplatilo na ime potpore, ali je mogao biti i mnogo veći, ovisno, prvenstveno, o sportskim rezultatima dotičnih klubova i njihovim prihodima koji potječu, osobito, od prava prijenosa.

11 Društvo Y je društvu Z na ime kupovine za ustup dotičnih tražbina isplatilo iznos od 11 940 461 eura, za što je u cijelosti koristilo vanjsko financiranje. U studenome 2005. društvo X je društvu Y dalo zajam u iznosu od 2,8 milijuna eura.

12 Porezna uprava u Stuttgartu – Služba za pravne osobe je odlukom od 1. siječnja 2007. utvrdila da je društvo X ostvarilo prihode koji potječu od pasivne djelatnosti društva koje ima sjedište u trećoj zemlji. Prema mišljenju te službe, s obzirom na to da se društvo Y moralo okvalificirati kao posrednik za „posredne prihode koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu §lanka 7. stavaka 6. i 6.a AStG-a 2006, jedan dio prihoda koje je društvo Y ostvarilo zahvaljujući tražbinama stečenicima od društva Z uključeni su u poreznu osnovicu društva X, kojem je za 2006. pripisana dobit od 546 651 eura, od čega se mogao odbiti gubitak utvrđen za prethodnu godinu u iznosu od 95 223 eura.

13 Protiv te je odluke društvo X podnijelo tužbu kod Finanzgericht Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu, Njemačka), koji je istu odbio.

14 Nakon tog odbijanja društvo X se obratilo Bundesfinanzhofu (Savezni financijski sud, Njemačka). Prema njegovu mišljenju, nesporno je da je društvo Y bilo za društvo X „društvo posrednik”, i da su prihodi koje je ostvarilo društvo Y nakon sklapanja ugovora o ustupu tražbina bili „posredni prihodi koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu §lanka 7. stavka 6. i §lanka 8. stavka 1. AStG-a 2006. Budući da je društvo X držalo više od 1 % temeljnog kapitala navedenog društva koje ima sjedište u trećoj zemlji, ispravno su – u skladu s navedenim odredbama – navedeni prihodi koje je ostvarilo društvo Y uključeni u poreznu osnovicu društva X, u skladu s postotkom njegova sudjelovanja u navedenom društvu. Stoga, u pogledu njemačkog prava, tužba društva X protiv odluke od 1. siječnja 2007. nije osnovana.

15 Međutim, sud koji je uputio zahtjev je utvrdio da se navedene odredbe primjenjuju samo na udjele koje njemački porezni obveznici drže u društvima koja imaju sjedište u trećoj zemlji. U tim okolnostima on se pita mogu li predmetne odredbe dovesti do povrede članka 63. stavka 1. UFEU-a, u kojem se, posebice, određuje da su zabranjena sva ograničenja kretanja kapitala između država članica i trećih zemalja.

16 Međutim, prije razmatranja usklađenosti nacionalnog prava s člankom 63. UFEU-a, taj sud ipak podsjeća na to da, u skladu s klauzulom o mirovanju (*standstill*), predviđenom člankom 64. stavkom 1. UFEU-a, odredbe članka 63. UFEU-a ne dovode u pitanje „primjenu onih ograničenja prema trećim zemljama koja prema nacionalnom pravu postoje na dan 31. prosinca 1993., usvojenih u odnosu na kretanje kapitala u treće zemlje ili iz njih”, ako to kretanje obuhvaća, među ostalim, izravna ulaganja. Iako polazi od pretpostavke da situacija o kojoj je riječ u glavnom postupku uključuje izravno ulaganje u treću zemlju, u konkretnom slučaju Švicarsku, sud koji je uputio zahtjev smatra potrebnim prethodno utvrditi treba li nacionalne odredbe koje se odnose na društva posrednike sa sjedištem u trećoj zemlji, koje su primjenjive tijekom sporne porezne godine, smatrati ograničenjima koja „postoje na dan 31. prosinca 1993.” s obzirom na to da su te odredbe nakon tog datuma pretrpjele određene izmjene.

17 U tom pogledu Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) objašnjava da su te odredbe, kako su postojale na dan 31. prosinca 1993., izmijenjene, osobito putem Gesetza zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung (Zakon o smanjenju poreza i reformi oporezivanja poduzetnika), od 23. listopada 2000. (BGBl. 2000 I, str. 1433., u daljnjem tekstu: StSenkG 2000), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2001. Taj sud navodi da je StSenkG 2000 „dubinski izmijenio” odredbe koje su postojale na dan 31. prosinca 1993., ali je iznio da su tako provedene izmjene ipak ubrzo ukinute Gesetzom zur Fortentwicklung des Unternehmenssteuerrechts (Zakon o razvoju oporezivanja poduzetnika) od 20. prosinca 2001. (BGBl. 2001 I, str. 3858., u daljnjem tekstu: UntStFG 2001), koji je u tom pogledu stupio na snagu 25. prosinca 2001., i koji – kada je riječ o poreznom režimu društava posrednika sa sjedištem u trećoj zemlji – sadržava ograničenje kretanja kapitala koje se odnosi na izravna ulaganja koje je u osnovi istovjetno ograničenju koje proizlazi iz odredaba koje su postojale na dan 31. prosinca 1993. Budući da su izmjene unesene putem StSenkG-a 2000 mogle – u skladu s relevantnim odredbama tog zakona – dovesti do uključivanja „posrednih prihoda koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta tek od 2002., do njihova je ukidanja došlo prije nego što su navedene izmjene mogle poreznoj upravi omogućiti da provede takvo uključivanje.

18 U tim okolnostima Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) zahtijeva tumačenje klauzule o mirovanju (*standstill*) predviđene člankom 64. stavkom 1. UFEU-a, i to s dva aspekta.

19 Kao prvo, on se pita, u osnovi, dopušta li odstupanje iz članka 64. stavka 1. UFEU-a primjenu ograničenja kretanja kapitala između države članice i trećih zemalja koje se odnosi na izravna ulaganja, iako je područje primjene *ratione materiae* predmetnog propisa prošireno nakon 31. prosinca 1993., kako bi obuhvatilo i druga ulaganja, a osobito ona nazvana „portfeljna”. U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev ističe okolnost da je članak 7. stavak 6. AStG-a 2006, u tekstu koji proizlazi iz UntStFG-a 2001, osobito smanjio razinu sudjelovanja u društvu posredniku sa sjedištem u trećoj zemlji koja je potrebna za takvo uključivanje s 10 % na 1 % temeljnog kapitala tog društva. No budući da se ta izmjena u načelu ne odnosi na izravna ulaganja, kao što su ona o kojima je riječ u glavnom postupku, klauzula o mirovanju (*standstill*) bi se ipak mogla primijeniti u okolnostima glavnog postupka.

20 Drugi upit suda koji je uputio zahtjev koji se odnosi na članak 64. stavak 1. UFEU-a tiče se vremenske dimenzije značajnih izmjena odredaba o „posrednim prihodima koji imaju narav

kapitalnih ulaganja” koje su unesene putem StSenkG-a 2000. Te su izmjene stupile na snagu ali su mogle dovesti do uklju?enja posrednih prihoda u poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta tek od datuma kasnijeg od onoga na koji su te izmjene stavljene izvan snage putem UntStFG-a 2001. Me?utim, izmjena pravne situacije koja je postojala na dan 31. prosinca 1993. postala je, iako privremeno, sastavni dio nacionalnog pravnog poretka te je, na taj na?in, mogla prekinuti valjanost restriktivnih odredaba koje su postojale na taj dan. U tom se pogledu sud koji je uputio zahtjev pita može li jamstvo održavanja ograni?enja slobodnog kretanja kapitala koje je postojalo na dan 31. prosinca 1993. prestati vrijediti samo zbog formalnog normativnog u?inka propisa kojim se uvodi izmjena ili taj propis treba stvarno i provesti u praksi.

21 U slu?aju da predmetni nacionalni propis nije obuhva?en klauzulom o mirovanju (*standstill*), predvi?enom ?lanom 64. stavkom 1. UFEU-a, zbog jednog od dvaju navedenih aspekata, i da bi ga, posljedi?no, trebalo ocjenjivati u skladu s pravom Unije koje se odnosi na slobodu kretanja kapitala, sud koji je uputio zahtjev se pita predstavlja li takav propis ograni?enje zabranjeno ?lanom 63. stavkom 1. UFEU-a i, ako je to slu?aj, može li se takvo ograni?enje opravdati važnim razlozima u op?em interesu. U tom pogledu on podsje?a na to da je Sud analizirao pitanje oporezivanja prihoda društava posrednika u predmetu u kojem je donesena presuda od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), ali da je u tom predmetu bila rije? o slobodi poslovnog nastana primjenjivoj na odnose izme?u država ?lanica, a ne o slobodi kretanja kapitala koja je primjenjiva i u odnosima izme?u država ?lanica i tre?ih zemalja.

22 Sud koji je uputio zahtjev smatra da – ako bi na?ela utvr?ena u potonjoj presudi u podru?ju slobode poslovnog nastana trebalo bezuvjetno prenijeti na kretanje kapitala izme?u država ?lanica i tre?ih zemalja – predmetni njema?ki propis povre?uje ?lanak 63. stavak 1. UFEU-a. Naime, prema toj odredbi, do uklju?ivanja „posrednih prihoda koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u poreznu osnovicu dioni?ara koji prebiva u Njema?koj ne bi dolazilo samo u slu?aju potpuno umjetnih konstrukcija ?iji je cilj izbjegavanje primjene nacionalnih poreznih odredaba, u smislu presude od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544). Nasuprot tome, predmetni nacionalni propis se primjenjuje neovisno o gospodarskoj svrsi društva posrednika i doti?ni dioni?ar ne bi imao mogućnost utvrditi i dokazati poreznim tijelima gospodarsku osnovu svojeg djelovanja u tre?oj zemlji.

23 Stoga se sud koji je uputio zahtjev pita primjenjuju li se razlozi koji mogu opravdati ograni?enje slobode poslovnog nastana, navedeni u presudi od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), u odnosima s tre?im zemljama i, ovisno o okolnostima, kojim kvalitativnim i kvantitativnim zahtjevima mora u tom kontekstu udovoljavati sudjelovanje u društvu sa sjedištem u tre?oj zemlji kako se ne bi smatralo „potpuno umjetnim”.

24 U tim je okolnostima Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?a prethodna pitanja:

„1. Treba li ?lanak 57. stavak 1. UEZ-a (sada ?lanak 64. stavak 1. UFEU-a) tuma?iti na na?in da ?lanak 56. UEZ-a (sada ?lanak 63. UFEU-a) ne dovodi u pitanje primjenu ograni?enja države ?lanice na kretanja kapitala u tre?e zemlje ili iz njih, koja obuhva?aju izravna ulaganja, a koje je postojalo na dan 31. prosinca 1993., ni kada se nacionalno zakonodavstvo koje ograni?ava kretanja kapitala u tre?e zemlje ili iz njih, a koje je postojalo na referentni datum, primjenjivalo u biti samo na izravna ulaganja, ali je nakon referentnog datuma bilo prošireno tako da obuhvati portfeljne udjele u stranim društvima koji ne prelaze prag od 10 % udjela?

2. U slu?aju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: treba li ?lanak 57. stavak 1. UEZ-a tuma?iti na na?in da se primjenom nacionalnog zakonodavstva o ograni?avanju kretanja kapitala u tre?e

zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, i koje je postojalo na referentni datum 31. prosinca 1993., smatra primjena kasnijeg propisa koji je u biti jednak ograničenju koje je postojalo na referentni datum, ako je ograničenje koje je postojalo na referentni datum nakon tog datuma i u kratkom razdoblju znatno izmijenjeno na temelju zakona koji je doduše u pravnom smislu stupio na snagu, ali se u praksi nikada nije primijenio jer ga je prije njegove prve primjene u konkretnom slučaju zamijenio sada važeći propis?

3. U slučaju negativnog odgovora na prva dva pitanja: protivi li se članku 56. UEZ-a propis države članice prema kojem porezna osnovica poreznog obveznika sa sjedištem u toj državi članici koji drži udjele od najmanje 1 % u društvu sa sjedištem u nekoj drugoj državi članici (o ovom slučaju u Švicarskoj) uključuje pozitivne prihode koje je to društvo ostvarilo, koji imaju značaj kapitalnih ulaganja razmjerno postotku odnosnih udjela, ako se na te prihode primjenjuje manja porezna stopa nego u prvoj državi?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

25 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li klauzulu o mirovanju (*standstill*) predviđenu člankom 64. stavkom 1. UFEU-a tumačiti na način da članak 63. stavak 1. UFEU-a ne sprječava primjenu ograničenja slobode kretanja kapitala u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, koje je, u osnovi, postojalo na dan 31. prosinca 1993. na temelju propisa države članice, iako je doseg tog ograničenja nakon tog datuma proširen na udjele koji ne uključuju izravna ulaganja.

26 Članak 63. stavak 1. UFEU-a zabranjuje sva ograničenja kretanja kapitala među državama članicama kao i među državama članicama i trećim zemljama. Kretanja kapitala na koje se odnosi navedena odredba su, osobito, izravna ulaganja u obliku udjela u poduzeću putem posjedovanja dionica koje pružaju mogućnost stvarnog sudjelovanja u njegovu upravljanju i nadzoru (takozvana „izravna” ulaganja) kao i nabava vrijednosnih papira na tržištu kapitala s isključivim ciljem provedbe financijskog ulaganja, bez ikakve namjere da se utječe na upravljanje poduzećem i njegov nadzor (takozvana „portfeljna” ulaganja) (vidjeti, u tom smislu, presudu od 28. rujna 2006., Komisija/Nizozemska, C-282/04 i C-283/04, EU:C:2006:608, t. 18. i 19. i mišljenje 2/15 (Sporazum o slobodnoj trgovini sa Singapurom), od 16. svibnja 2017., EU:C:2017:376, t. 80. i 227.).

27 Međutim, prema članku 64. stavku 1. UFEU-a država članica može u odnosima s trećim državama primjenjivati ograničenja kretanja kapitala koja su obuhvaćena materijalnim područjem primjene te odredbe, čak i ako su protivna načelu slobodnog kretanja kapitala iz članka 63. stavka 1. UFEU-a, pod uvjetom da su već postojala na dan 31. prosinca 1993. (vidjeti, u tom smislu, presude od 12. prosinca 2006., *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, t. 187.; od 24. svibnja 2007., *Holböck*, C-157/05, EU:C:2007:297, t. 39. i od 24. studenoga 2016., *SECIL*, C-464/14, EU:C:2016:896, t. 86.).

28 Budući da klauzula o mirovanju (*standstill*) predviđena u članku 64. stavku 1. UFEU-a određuje da „[o]dredbe članka 63. UFEU-a ne dovode u pitanje primjenu onih ograničenja prema trećim zemljama koja prema nacionalnom pravu ili pravu Unije postoje na dan 31. prosinca 1993., usvojenih u odnosu na kretanje kapitala u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja [...]”, iz samog njezina teksta proizlazi da ograničenja kretanja kapitala, u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, potpada pod materijalno područje primjene te klauzule. Nasuprot tome, portfeljna se ulaganja ne nalaze među kretanjima kapitala na koje se ona odnosi.

29 U tom pogledu, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi, s jedne strane, da je društvo X tijekom poreznog razdoblja o kojem je riječ u glavnom postupku držalo udjel od 30 % u

društvu Y, koji sud koji je uputio zahtjev kvalificira kao izravno ulaganje, i, s druge strane, da je područje primjene nacionalnog propisa o kojem je riječ u glavnom postupku prošireno nakon 31. prosinca 1993., tako da se odnosi ne samo na udjele u temeljnom kapitalu društva sa sjedištem u trećoj zemlji koji premašuju 10 %, već i na udjele u temeljnom kapitalu takvih društava koji su manji od 10 %, a koje navedeni sud kvalificira portfeljnim ulaganjima.

30 Međutim, da bi se primjenjivala klauzula o mirovanju (*standstill*) predviđena člankom 64. stavkom 1. UFEU-a nije nužno da se nacionalni propis koji ograničava kretanja kapitala u treće zemlje ili iz njih odnosi isključivo na kretanja kapitala navedena u toj odredbi.

31 U tom je pogledu Sud već presudio da činjenica, da se nacionalni propis može primijeniti ne samo na kretanja kapitala navedena u članku 64. stavku 1. UFEU-a, već i na druge situacije, nije po naravi takva da bi stvarala prepreku primjenjivosti klauzule o mirovanju (*standstill*) na okolnosti koje obuhvaća. Naime, materijalno područje primjene te klauzule ne ovisi o specifičnom predmetu nacionalnog ograničenja već o njegovu utjecaju na kretanja kapitala navedena u članku 64. stavku 1. UFEU-a (vidjeti, u tom smislu, presudu od 15. veljače 2017., X, C-317/15, EU:C:2017:119, t. 21. i 22.).

32 Stoga članak 63. stavak 1. UFEU-a ne sprječava primjenu ograničenja koje je postojalo na dan 31. prosinca 1993. na temelju nacionalnog prava i koje se odnosilo na kretanja kapitala navedena u članku 64. stavku 1. UFEU-a, kao što su, među ostalim, izravna ulaganja u treće zemlje ili iz njih, bez obzira na eventualna proširenja, nakon tog datuma, dosega propisa na kojem se navedeno ograničenje temelji na druge vrste kretanja kapitala, kao što su portfeljna ulaganja.

33 U tim okolnostima, kao što je istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 58. i 59. svojeg mišljenja, iako je izmjena unesena UstFG-om 2001, kojom se predviđa smanjenje praga sudjelovanja u temeljnom kapitalu dotičnih društava s 10 % na 1 %, mogla dovesti do uključivanja u područje primjene nacionalnog propisa o kojem je riječ u glavnom predmetu ulaganja različitih od izravnih ulaganja, ona ne može utjecati na mogućnost za dotičnu državu članicu da nastavi primjenjivati, u odnosu na treće zemlje, ograničenja koja su na temelju nacionalnog prava postojala na dan 31. prosinca 1993., ako se odnose na kretanja kapitala navedena u članku 64. stavku 1. UFEU-a.

34 Imaju li prethodna razmatranja u vidu, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da klauzulu o mirovanju (*standstill*) predviđenu člankom 64. stavkom 1. UFEU-a treba tumačiti na način da članak 63. stavak 1. UFEU-a ne sprječava primjenu ograničenja slobode kretanja kapitala u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, koje je, u osnovi, postojalo na dan 31. prosinca 1993. na temelju propisa države članice, iako je doseg tog ograničenja nakon tog datuma proširen na udjele koji ne uključuju izravna ulaganja.

Drugo pitanje

35 Svojim drugim pitanjem, postavljenim u slučaju davanja potvrdnog odgovora na prvo pitanje, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li klauzulu o mirovanju (*standstill*) predviđenu člankom 64. stavkom 1. UFEU-a tumačiti na način da se zabrana iz članka 63. stavka 1. UFEU-a primjenjuje na ograničenje kretanja kapitala u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, ako je nacionalni porezni propis na kojem se to ograničenje temelji nakon 31. prosinca 1993. bio značajno izmijenjen zbog donošenja zakona koji je stupio na snagu, ali je zamijenjen prije negoli je primijenjen u praksi propisom koji je po svojoj biti istovjetan propisu koji je postojao na dan 31. prosinca 1993.

36 Kako u osnovi proizlazi iz točke 27. ove presude, klauzula o mirovanju (*standstill*) predviđena člankom 64. stavkom 1. UFEU-a dopušta, odstupajući od načela slobode kretanja

kapitala utvrđenog UFEU-om, primjenu ograničenja određenih vrsta kretanja kapitala, ako ta ograničenja predstavljaju ograničenja koja „postoje na dan 31. prosinca 1993.“.

37 Kada je riječ o pojmu „ograničenja koja postoje na dan 31. prosinca 1993.“, koji se nalazi u članku 64. stavku 1. UFEU-a, treba podsjetiti na to da sve nacionalne odredbe donesene nakon tog datuma nisu samo zbog toga automatski isključene iz sustava odstupanja predviđenog tom odredbom. Naime, sud je priznao da ograničenja predviđena odredbama usvojenima nakon navedenog datuma, koje su u svojoj biti istovjetne ranijim propisima ili koje se ograničavaju na smanjivanje ili ukidanje prepreke izvršavanju prava i sloboda kretanja koje se u tim propisima nalaze, mogu biti izjednačena s navedenim ograničenjima koja „postoje“ (vidjeti, u tom smislu, presude od 12. prosinca 2006., *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, t. 189. i 192.; od 24. svibnja 2007., *Holböck*, C-157/05, EU:C:2007:297, t. 41. i od 18. prosinca 2007., *A*, C-101/05, EU:C:2007:804, t. 49.).

38 Iako klauzula o mirovanju (*standstill*) predviđena člankom 64. stavkom 1. UFEU-a tako ovlašćuje države članice da nastave primjenjivati ograničenja koja potpadaju pod materijalno područje primjene te klauzule bez vremenskog ograničenja, ako je bit tih ograničenja ostala nedirnuta, važno je istaknuti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, pojam „ograničenja koje postoje na dan 31. prosinca 1993.“ ipak pretpostavlja da je pravni okvir koji sadržava ograničenje o kojem je riječ neprekidno bio dio pravnog poretka predmetne države članice od tog datuma (presude od 18. prosinca 2007., *A*, C-101/05, EU:C:2007:804, t. 48.; od 5. svibnja 2011., *Prunus i Polonium*, C-384/09, EU:C:2011:276, t. 34. i od 24. studenoga 2016., *SECIL*, C-464/14, EU:C:2016:896, t. 81.).

39 Tako je Sud presudio da se sustav odstupanja uspostavljen navedenom klauzulom o mirovanju (*standstill*) predviđenom člankom 64. stavkom 1. UFEU-a ne može primijeniti na odredbe koje je donijela država članica i koje su, iako u biti istovjetne zakonodavstvu koje je postojalo na dan 31. prosinca 1993., ponovno uvele prepreku slobodnom kretanju kapitala koja više nije postojala zbog stavljanja izvan snage ranijeg zakonodavstva ili donošenja odredaba koje mijenjaju logiku na kojoj počinjavaju ti propisi (vidjeti, u tom smislu, presude od 12. prosinca 2006., *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, t. 192.; od 18. prosinca 2007., *A*, C-101/05, EU:C:2007:804, t. 49. i od 24. studenoga 2016., *SECIL*, C-464/14, EU:C:2016:896, t. 87. i 88.).

40 Naime, treba smatrati da se dotična država članica, kada provede takvo stavljanje izvan snage ili izmjenu, odriče mogućnosti kojom raspolaže na temelju članka 64. stavka 1. UFEU-a da u odnosima s trećim državama nastavi primjenjivati određena ograničenja kretanja kapitala koja su postojala na dan 31. prosinca 1993. (vidjeti, u tom smislu, presudu od 24. studenoga 2016., *SECIL*, C-464/14, EU:C:2016:896, t. 86. do 88.).

41 Stoga primjena članka 64. stavka 1. UFEU-a predviđa ne samo održavanje bitnog materijalnog sadržaja predmetnog ograničenja, već i njegov vremenski kontinuitet. Naime, kada se ne bi zahtijevalo da ograničenja koja su dopuštena na temelju klauzule o mirovanju (*standstill*) predviđene tom odredbom neprekidno budu dio pravnog poretka dotične države članice od 31. prosinca 1993., država bi članica mogla u svakom trenutku ponovno uvesti ograničenja kretanja kapitala u treće države ili iz njih, koja su na navedeni dan postojala u nacionalnom pravnom poretku, ali nisu bila zadržana (vidjeti, u tom smislu, presude od 18. prosinca 2007., *A*, C-101/05, EU:C:2007:804, t. 48.; od 5. svibnja 2011., *Prunus i Polonium*, C-384/09, EU:C:2011:276, t. 34. i od 24. studenoga 2016., *SECIL*, C-464/14, EU:C:2016:896, t. 81.).

42 Osim toga, budući da predstavlja iznimku od temeljnog načela slobodnoga kretanja kapitala, klauzula o mirovanju (*standstill*) predviđena člankom 64. stavkom 1. UFEU-a mora se usko tumačiti. Isto tako, uvjete koje mora ispunjavati nacionalni propis da bi se mogao smatrati

„postoje?im” na datum 31. prosinca 1993., neovisno o naknadnoj izmjeni nacionalnog pravnog okvira, tako?er treba usko tuma?iti (vidjeti, u tom smislu, presudu od 20. rujna 2018., EV, C-685/16, EU:C:2018:743, t. 80. i 81.).

43 U ovom je slu?aju nesporno da je propis o kojem je rije? u glavnom postupku, koji je postojao na dan 31. prosinca 1993., bio izmijenjen nakon tog datuma. Me?utim, kako je izloženo posebice u to?kama 17. i 20. ove presude, sud koji je uputio zahtjev isti?e da su izmjene pravnog okvira koji je postojao na navedeni datum koje su u?injene putem StSenkG-a 2000 stavljene izvan snage ubrzo nakon njihova donošenja, kasnijim stupanjem na snagu UntStFG-a 2001.

44 Valja utvrditi da se stje?e dojam da, iako iz odluke kojom se upu?uje prethodno pitanje ne proizlazi da je StSenkG 2000 stavio izvan snage odredbe na kojima se temeljilo ograni?enje koje je postojalo na dan 31. prosinca 1993. o kojem govori sud koji je uputio zahtjev, taj sud ipak smatra da su izmjene ranijeg propisa koje su u?injene tim zakonom ipak u najmanju ruku izmijenile logiku na kojoj je taj propis po?ivao. Naime, sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu isti?e da je njema?ki zakonodavac donošenjem StSenkG-a 2000 u zna?ajnoj mjeri izmijenio sustav oporezivanja društava i njihovih dioni?ara, uklju?uju?i i propis o društvima posrednicima koja imaju sjedište u tre?oj zemlji, koji je koncipiran uzimaju?i u obzir taj op?i sustav, koji je, prema mišljenju tog suda, „dubinski izmijenjen”.

45 Pod pretpostavkom – što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev – da su takve izmjene nacionalnog propisa putem StSenkG-a 2000 uistinu izmijenile logiku na kojoj je po?ivao raniji propis, ili ?ak stavile taj propis izvan snage, valja ispitati utjecaj na primjenjivost klauzule o mirovanju (*standstill*) okolnosti, koju je istaknuo sud koji je uputio zahtjev, prema kojoj su te izmjene, iako su stupile na snagu 1. sije?nja 2001., mogle dovesti do uklju?ivanja „posrednih prihoda koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u poreznu osnovicu poreznih obveznika tek nakon 2002., odnosno nakon stavljanja izvan snage navedenih izmjena, do kojeg je došlo kasnijim stupanjem na snagu UntStFG-a 2001, 25. prosinca 2001.

46 Kako proizlazi iz sudske prakse Suda navedene u to?kama 39. i 40. ove presude, za ograni?enje kretanja kapitala koje je na temelju nacionalnog prava postojalo nakon 31. prosinca 1993. se ne može smatrati da je neprekidno bilo dijelom pravnog poretka države ?lanice od tog datuma, me?u ostalim, ako je propis na kojem se ono temelji stavljen izvan snage ili ako je izmijenjena logika na kojoj je taj propis po?ivao. Do takvog stavljanja izvan snage ili izmjene u na?elu dolazi kada odredbe kojima se stavlja izvan snage ili mijenja postoje?i propis u skladu s nacionalnim ustavnim postupkom predvi?enim u tu svrhu stupe na snagu.

47 Me?utim, bez obzira na formalno stupanje na snagu odredaba kojima se stavlja izvan snage ili mijenja propis na kojem se temelji ograni?enje koje postoji na dan 31. prosinca 1993., isto valja smatrati neprekidno održanim ako je primjena odredaba o stavljanju izvan snage ili izmjeni odgo?ena na temelju nacionalnog prava i ako su potonje odredbe i same stavljene izvan snage prije nego su se po?ele primjenjivati. Naime, u tom slu?aju valja smatrati da takvo ograni?enje neprekidno nastavlja biti dijelom pravnog poretka doti?ne države ?lanice.

48 U tim okolnostima – što je dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev – ako je usvajanje StSenkG-a 2000 bilo popra?eno odredbama kojima se odga?ala njegova primjena, tako da se izmjene poreznog režima društava posrednika sa sjedištem u tre?oj zemlji u?injene tim zakonom nisu primjenjivale na prekograni?na kretanja kapitala iz ?lanka 64. stavka 1. UFEU-a tijekom razdoblja od 1. sije?nja do 25. prosinca 2001., kada je stupio na snagu UntStFG 2001, valja smatrati da je ograni?enje na koje upu?uje taj sud neprekidno održano na snazi od 31. prosinca 1993., u smislu klauzule o mirovanju (*standstill*) iz navedene odredbe.

49 Nasuprot tome, ako bi sud koji je uputio zahtjev utvrdio da su se odredbe StSenkG-a 2000

po?ele primjenjivati od njegova stupanja na snagu, trebalo bi smatrati da je donošenjem tog zakona prekinuto neprekidno postojanje ograni?enja o kojem je rije? u glavnom postupku, zbog ?ega bi se ?lanak 64. stavak 1. UFEU-a moralo izuzeti iz primjene.

50 Tako bi bilo ako bi porezne odredbe koje proizlaze iz StSenkG-a 2000, koji je stupio na snagu 1. sije?nja 2001., podrazumijevale da je posredne prihode nastale tijekom 2001. trebalo uklju?iti u poreznu osnovicu doti?nog poreznog obveznika rezidenta, bez obzira na ?injenicu da – zbog stavljanja tog zakona izvan snage 25. prosinca 2001. – porezna uprava u kona?nici nije primijenila te odredbe kako bi 2002. ubrala poreze na navedene prihode.

51 Imaju?i navedena razmatranja u vidu, na drugo pitanje treba odgovoriti da klauzulu o mirovanju (*standstill*) predvi?enu ?lankom 64. stavkom 1. UFEU-a treba tuma?iti na na?in da se zabrana iz ?lanka 63. stavka 1. UFEU-a primjenjuje na ograni?enje kretanja kapitala u tre?e zemlje ili iz njih, koje obuhva?a izravna ulaganja, ako je nacionalni porezni propis na kojem se to ograni?enje temelji nakon 31. prosinca 1993. bio zna?ajno izmijenjen zbog donošenja zakona koji je stupio na snagu, ali je zamijenjen prije negoli je primijenjen u praksi propisom koji je po svojoj biti istovjetan propisu koji je postojao na dan 31. prosinca 1993., osim ako je primjena tog zakona odgo?ena na temelju nacionalnog prava, tako da se on, unato? stupanju na snagu, nije primjenjivao na prekograni?na kretanja kapitala navedena u ?lanku 64. stavku 1. UFEU-a, što je obvezan provjeriti nacionalni sud.

Tre?e pitanje

52 U slu?aju da sud koji je uputio zahtjev smatra, uzimaju?i u obzir odgovor na drugo pitanje, da nacionalni propis o kojem je rije? u glavnom postupku nije obuhva?en klauzulom o mirovanju (*standstill*) iz ?lanka 64. stavka 1. UFEU-a, treba ispitati, u skladu sa zahtjevom suda koji je uputio zahtjev, tre?e upu?eno pitanje.

53 Tim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u osnovi pita treba li ?lanak 63. stavak 1. UFEU-a tuma?iti na na?in da mu je protivan propis dr?ave ?lanice na temelju kojega su prihodi koje je ostvarilo društvo sa sjedi?tem u tre?oj zemlji koji ne potje?u od vlastite djelatnosti tog društva, kao što su oni kvalificirani kao „posredni prihodi koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu tog propisa, uklju?eni, u skladu s postotkom dr?anog udjela, u poreznu osnovicu obveznika koji je rezident u dr?avi ?lanici ako taj obveznik drži udjel od najmanje 1 % u navedenom dru?tvu i ako su ti prihodi u toj tre?oj zemlji podvrgnuti slabijem oporezivanju nego što je ono koje postoji u doti?noj dr?avi ?lanici.

54 Kako bi se odgovorilo na to pitanje valja, kao prvo, analizirati postojanje ograni?enja slobode kretanja kapitala u smislu ?lanka 63. UFEU-a i, u slu?aju potrebe, kao drugo, dopu?tenost takvog ograni?enja.

Postojanje ograni?enja slobodnog kretanja kapitala

55 Iz stalne sudske prakse Suda proizlazi da mjere zabranjene kao ograni?enja kretanja kapitala uklju?uju one koje su takve prirode da odvr?a?aju nerezidente od ulaganja u dr?avi ?lanici ili da odvr?a?aju rezidente navedene dr?ave ?lanice da to ?ine u drugim dr?avama (vidjeti, osobito, presude od 18. prosinca 2007., A, C-101/05, EU:C:2007:804, t. 40.; od 10. velja?e 2011., Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen, C-436/08 i C-437/08, EU:C:2011:61, t. 50. i od 8. studenoga 2012., Komisija/Finska, C-342/10, EU:C:2012:688, t. 28.).

56 U skladu s propisom iz glavnog postupka, poreznom se obvezniku koji je porezni rezident u Njema?koj, i koji drži udjel od najmanje 1 % u dru?tvu koje ima sjedi?te u tre?oj zemlji u kojoj je oporezivanje „slabo”, u postotku njegova udjela pripisuju takozvani „pasivni” prihodi, odnosno

„posredni prihodi koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu tog propisa, koje je ostvarilo to društvo, neovisno o raspodjeli dobiti. Nasuprot tome, porezni obveznik koji drži istovjetan udjel u društvu sa sjedištem u Njemačkoj nije podvrgnut tom propisu jer se on po definiciji primjenjuje samo na prekogranične situacije.

57 Takva razlika u poreznom postupanju može imati nepovoljne posljedice za rezidentnog poreznog obveznika koji drži udjele u društvu sa sjedištem u trećoj zemlji koje ostvaruje takve „pasivne” prihode s obzirom na to da su prihodi tog društva uključeni u poreznu osnovicu poreznog obveznika u postotku njegova sudjelovanja u društvu. Naime, ta razlika u postupanju u odnosu na poreznog obveznika koji drži usporedivi udjel u društvu sa sjedištem u državi članici prebivališta, u ovom slučaju Njemačkoj, uzrokuje poreznu nepogodnost za obveznika koji ulaže kapital u trećoj zemlji jer mu propis o kojem je riječ u glavnom postupku pripisuje dobit odvojene pravne osobe te istu kod njega i oporezuje (vidjeti, po analogiji, presudu od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, t. 45.).

58 U tim okolnostima treba smatrati da propis o kojem je riječ u glavnom postupku može odvratiti ulagače koji su u cijelosti oporezovani u Njemačkoj da ulažu u društva koja imaju sjedište u određenim trećim zemljama i stoga predstavlja ograničenje slobode kretanja kapitala koje je u načelu zabranjeno člankom 63. stavkom 1. UFEU-a.

Dopuštenost ograničenja

59 S obzirom na restriktivnu narav propisa o kojem je riječ u glavnom postupku, treba ispitati, kako podsjećajući njemačka vlada, može li se ograničenje slobode kretanja kapitala uzrokovano tim propisom opravdati sukladno članku 65. stavku 1. točki (a) UFEU-a, prema kojem „odredbe članka 63. ne dovode u pitanje pravo država članica [...] da primjenjuju odgovarajuće odredbe svojeg poreznog prava kojima se pravi razlika između poreznih obveznika koji nisu u istom položaju u pogledu mjesta boravišta ili mjesta ulaganja njihova kapitala”.

60 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da se članak 65. stavak 1. točka (a) UFEU-a, s obzirom na to da predstavlja odstupanje od temeljnog načela slobodnog kretanja kapitala, mora usko tumačiti. Prema tome, ta se odredba ne može tumačiti u smislu da je svako porezno zakonodavstvo koje uključuje razlikovanje poreznih obveznika prema mjestu boravišta ili državi u kojoj ulažu svoj kapital automatski u skladu s Ugovorom (vidjeti presude od 11. rujna 2008., Eckelkamp i dr., C-11/07, EU:C:2008:489, t. 57.; od 10. veljače 2011., Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen, C-436/08 i C-437/08, EU:C:2011:61, t. 56. i od 10. travnja 2014., Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, t. 55.).

61 Naime, razlike u postupanju dopuštene člankom 65. stavkom 1. točkom (a) UFEU-a ne smiju – prema stavku 3. tog članka – biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja. Sud je tako presudio da takve razlike u postupanju mogu biti dopuštene samo ako se odnose na situacije koje nisu objektivno usporedive ili, u suprotnom slučaju, ako su opravdane važnim razlogom u općem interesu (vidjeti, u tom smislu, presude od 6. lipnja 2000., Verkooijen, C-35/98, EU:C:2000:294, t. 43.; od 7. rujna 2004., Manninen, C-319/02, EU:C:2004:484, t. 29., i od 17. rujna 2009., Glaxo Wellcome, C-182/08, EU:C:2009:559, t. 68.).

62 Treba dakle, kao prvo, provjeriti odnosi li se predmetna razlika u postupanju na situacije koje su objektivno usporedive te ispitati, u slučaju potrebe, može li se ograničenje slobode kretanja kapitala o kojem je riječ opravdati važnim razlogom u općem interesu.

– Usporedivost situacija

63 Njemačka vlada osporava postojanje ograničenja slobode kretanja kapitala ističući da

situacija poreznog obveznika koji drži udjel u društvu sa sjedištem u trećoj zemlji podvrgnutom slabom oporezivanju, na koju se odnosi propis iz glavnog postupka, nije usporediva sa situacijom poreznog obveznika koji drži takav udjel u društvu sa sjedištem u Njemačkoj. Prema mišljenju te vlade, te situacije nisu usporedive, osobito iz razloga što se navedeni propis odnosi na udjele u društvima koja ne podliježu njemačkoj poreznoj nadležnosti i koja su u trećoj zemlji podvrgnuta samo slabom oporezivanju.

64 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, usporedivost situacije s prekograničnim elementom i unutarnje situacije države članice treba ispitivati vodeći računa o cilju predmetnih nacionalnih odredaba (vidjeti, u tom smislu, presude od 18. srpnja 2007., Oy AA, C-231/05, EU:C:2007:439, t. 38.; od 1. travnja 2014., Felixstowe Dock and Railway Company i dr., C-80/12, EU:C:2014:200, t. 25. i od 12. lipnja 2018., Bevola i Jens W. Trock, C-650/16, EU:C:2018:424, t. 32.).

65 U tom pogledu, iz objašnjenja suda koji je uputio zahtjev proizlazi da je cilj odredbe o kojoj je riječ u glavnom postupku „spriječiti ili neutralizirati prijenos (pasivnog) prihoda osoba koje u Njemačkoj u potpunosti podliježu oporezivanju u države u kojima se primjenjuje niža porezna stopa”. Prema navodima njemačke vlade, ta se odredba isto tako odnosi na sprječavanje utaje poreza umjetnim prijenosom prihoda u treće zemlje sa slabim oporezivanjem.

66 Točno je da država članica ne može ostvarivati cilj borbe protiv prijenosa prihoda u treće zemlje sa slabim oporezivanjem u kontekstu ulaganja unutar same te države.

67 Međutim, kako je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 71. svojeg mišljenja, propis o kojem je riječ u glavnom postupku ima za cilj što je više moguće izjednačiti situaciju rezidentnih društava koja su svoj kapital uložila u društvo sa sjedištem u trećoj zemlji sa „slabim” oporezivanjem sa situacijom rezidentnih društava koja su svoj kapital uložila u drugo društvo koje je rezidentno u Njemačkoj kako bi se, osobito, što više neutralizirale eventualne porezne pogodnosti koje prvonavedena društva mogu ostvariti od ulaganja kapitala u treće zemlje. Međutim, od trenutka kada država članica jednostrano podvrgne rezidentno društvo porezu na dobit koju je ostvarilo društvo sa sjedištem u trećoj zemlji u kojem rezidentno društvo drži udjel, situacija tog rezidentnog društva se približava situaciji rezidentnog društva koje drži udjel u drugom rezidentnom društvu (vidjeti, po analogiji, presude, od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, t. 45. i od 14. prosinca 2006., Denkavit Internationaal i Denkavit France, C-170/05, EU:C:2006:783, t. 35. i 36.).

68 U tim okolnostima i bez utjecaja na ispitivanje eventualne opravdanosti propisa iz glavnog postupka zbog postojanja važnog razloga u općem interesu, prihvaćanje da situacije nisu usporedive samo zbog toga što predmetni ulagač drži udjel u društvu sa sjedištem u trećoj zemlji, dok članak 63. stavak 1. zabranjuje upravo ograničenja prekograničnih kretanja kapitala, bi lišilo tu odredbu smisla (vidjeti, po analogiji, presudu od 12. lipnja 2018., Bevola i Jens W. Trock, C-650/16, EU:C:2018:424, t. 35.).

69 Imajući prethodno navedeno u vidu, proizlazi da se različitost postupanje o kojem je riječ u glavnom postupku odnosi na objektivno usporedive situacije.

– *Postojanje važnog razloga u općem interesu*

70 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da se ograničenje slobode kretanja kapitala može dopustiti samo ako je opravdano važnim razlozima u općem interesu i, u tom slučaju, samo u mjeri u kojoj je prikladno za jamčenje ostvarenja predmetnog cilja i ne prekoračuje ono što je nužno za njegovo ostvarenje (vidjeti, u tom smislu, presude od 11. listopada 2007., ELISA, C-451/05, EU:C:2007:594, t. 79. i 82.; od 23. siječnja 2014., DMC, C-164/12, EU:C:2014:20, t. 44. i od 21. lipnja 2018., Fidelity Funds i dr., C-480/16, EU:C:2018:480, t. 64.).

71 Njemačka, francuska i švedska vlada u svojim pisanim očitovanjima smatraju da propis kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku može biti opravdan važnim razlozima u općem interesu koji se temelje na očitovanju uravnotežene raspodjele ovlasti za oporezivanje između država članica i trećih zemalja, na sprječavanju utaje i izbjegavanja plaćanja poreza kao i na nužnosti osiguranja učinkovitosti poreznog nadzora.

72 U tom pogledu na početku valja podsjetiti na to da potreba očitovanja uravnotežene raspodjele ovlasti za oporezivanje između država članica i trećih zemalja predstavlja razlog koji može opravdati ograničenje slobode kretanja kapitala, osobito ako predmetne nacionalne mjere imaju za cilj spriječiti ponašanje koje bi ugrozilo pravo države članice na izvršavanje porezne ovlasti s obzirom na djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području (vidjeti, u tom smislu, presude od 10. veljače 2011., Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen, C-436/08 i C-437/08, EU:C:2011:61, t. 121.; od 10. svibnja 2012., Santander Asset Management SGIIC i dr., C-338/11 do C-347/11, EU:C:2012:286, t. 47. i od 10. travnja 2014., Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, t. 98.).

73 U istom smislu, Sud je presudio da se nacionalna mjera koja ograničava slobodu kretanja kapitala može opravdati potrebom sprječavanja utaje i izbjegavanja plaćanja poreza ako se odnosi isključivo na potpuno umjetne konstrukcije bez ikakve veze s ekonomskom stvarnošću, čiji je jedini cilj izbjeći plaćanje poreza na dobit koji se uobičajeno mora platiti na dobit ostvarenu djelatnostima koje se vrše na nacionalnom području dotične države članice (vidjeti, u tom smislu, presude od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, t. 51. i 55.; od 13. ožujka 2007., Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, EU:C:2007:161, t. 72. i 74. i od 3. listopada 2013., Itelcar, C-282/12, EU:C:2013:629, t. 34.).

74 Osim toga, stalna je sudska praksa da potreba osiguranja učinkovitosti poreznog nadzora predstavlja važan razlog u općem interesu koji može opravdati ograničenje slobode kretanja kapitala (vidjeti, u tom smislu, presude od 9. listopada 2014., van Caster, C-326/12, EU:C:2014:2269, t. 46., i od 22. studenoga 2018., Huijbrechts, C-679/17, EU:C:2018:940, t. 36.). U tom pogledu treba podsjetiti na to da je cilj poreznog nadzora – prema sudskoj praksi Suda – borba protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza (vidjeti, u tom smislu, presudu od 5. srpnja 2012., SIAT, C-318/10, EU:C:2012:415, t. 44.).

75 U tim su okolnostima važni razlozi u općem interesu koje ističu dotične osobe, u okolnostima poput onih u glavnom predmetu, usko povezani (vidjeti, po analogiji, presude od 13. prosinca 2005., Marks & Spencer, C-446/03, EU:C:2005:763, t. 51.; od 21. siječnja 2010., SGI, C-311/08, EU:C:2010:26, t. 69., kao i od 5. srpnja 2012., SIAT, C-318/10, EU:C:2012:415, t. 48.). Budući da cilj nacionalnog propisa o kojem je riječ u glavnom postupku, kako je naveden u točki 65. ove presude, u osnovi odgovara tim važnim razlozima u općem interesu i, osobito, sprječavanju utaje i izbjegavanja plaćanja poreza, treba ispitati je li taj propis prikladan za jamčenje ostvarenja predmetnog cilja i prekoračuje li ono što je nužno za njegovo ostvarenje.

76 Kada je riječ o pitanju je li navedeni propis prikladan za ostvarenje cilja koji se njime ostvaruje, treba istaknuti da on predviđa, osobito u članku 7. stavku 6. i članku 8. AStG-a 2006, da

se dobit društva koje ima sjedište u trećoj zemlji i koje ostvaruje „posredne prihode koji imaju narav kapitalnih ulaganja” koji se ne oporezuju u Njemačkoj i koji su podvrgnuti slabom oporezivanju, u smislu tog propisa, u dotičnim trećim zemljama, neovisno o njezinoj isplati, uključenje u poreznu osnovicu osobe koja se u cijelosti oporezuje u Njemačkoj, u skladu s postotkom udjela te osobe u tom društvu, te se oporezuje kod potonje osobe kao isplaćena dividenda.

77 U tom pogledu ne treba isključiti, kako je u osnovi istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 94. svojeg mišljenja, da u okolnostima kao što su one iz glavnog postupka ustup tražbine od strane društva Z, koje ima sjedište u Njemačkoj, društvu Y, koje ne podliježe njemačkoj poreznoj nadležnosti, može za posljedicu imati da prihodi nastali na njemačkom državnom području aktivnošću u sportskih klubova, na koje se te tražbine odnose, budu, barem djelomično, izuzeti od njemačke porezne nadležnosti, pri čemu to pitanje primjenjivog materijalnog poreznog prava ipak podliježe ocjeni suda koji je uputio zahtjev. Osim toga, iako Sud ne raspolaže dostatnim činjeničnim elementima koji omogućavaju da se utvrdi da u konkretnom slučaju transakcije o kojima je riječ u glavnom predmetu imaju umjetan karakter, ne može se ni isključiti – s obzirom na to da se jedina djelatnost društva Y sastoji u držanju tražbina kupljenih od društva sa sjedištem u Njemačkoj, uz pomoć vanjskog financiranja, uključujući i zajma koji je odobrilo društvo X – da udjel koji potonje društvo drži u društvu Y nema valjano gospodarsko opravdanje, već da se može odnositi, bilo kao glavni cilj ili kao jedan od glavnih ciljeva, na izbjegavanje poreza koji se uobičajeno plaća na dobit koja proizlazi iz djelatnosti koje se obavljaju na njemačkom državnom području koristeći u tu svrhu društvo Y kao društvo posrednika.

78 Budući da propis poput onoga iz glavnog postupka – time što predviđa uključivanje prihoda društva sa sjedištem u trećoj zemlji sa „slabim” oporezivanjem u poreznu osnovicu društva koje se u cijelosti oporezuje u Njemačkoj – može, u okolnostima kao što su one iz glavnog postupka, neutralizirati učinke eventualnog umjetnog prijenosa prihoda u takvu treću zemlju, on je u načelu prikladan jamčiti ostvarenje cilja koji ostvaruje.

79 Ipak, valja provjeriti prekoračuje li taj propis ono što je nužno za postizanje njegova cilja.

80 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, okolnost da društvo rezident drži udjel u drugom društvu koje ima sjedište u trećoj zemlji ne može sama po sebi utemeljiti opću pretpostavku postojanja utaje i izbjegavanja plaćanja poreza te time opravdati poreznu mjeru koja ugrožava slobodu kretanja kapitala (vidjeti, u tom smislu, presude od 16. srpnja 1998., ICI, C-264/96, EU:C:1998:370, t. 26.; od 21. studenoga 2002., X i Y, C-436/00, EU:C:2002:704, t. 62. i od 11. listopada 2007., ELISA, C-451/05, EU:C:2007:594, t. 91.). Nasuprot tome, kako proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 73. ove presude, nacionalna mjera koja ograničava slobodu kretanja kapitala može biti opravdana ako je posebno namijenjena sprječavanju ponašanja koja predstavljaju stvaranje potpuno umjetnih konstrukcija.

81 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev želi saznati može li se tumačenje pojma „potpuno umjetna konstrukcija”, koje je Sud dao u presudi od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), prenijeti na okolnosti o kojima je riječ u glavnom postupku. Osim toga, on ističe da se predmet u kojem je donesena ta presuda odnosi na slobodu poslovnog nastana, predviđenu osobito člankom 49. UFEU-a, s obzirom na to da se taj predmet odnosio na nacionalni propis države članice kojim se željelo oporezivati, kod poreznog obveznika sa sjedištem u toj državi, prihode društva sa sjedištem u drugoj državi članici, osobito ako je rezidentni porezni obveznik držao više od 50 % temeljnog kapitala tog društva.

82 Treba istaknuti da je Sud u točkama 67. i 68. presude od 12. rujna 2006., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), presudio da poslovni nastan nekog društva u nekoj državi članici ima karakter „potpuno umjetne konstrukcije” ako se

utvrdi – na temelju objektivnih elemenata koje mogu provjeriti treće osobe – da to društvo ima samo fiktivni nastan, jer na području države članice primateljice ne obavlja nikakvu stvarnu gospodarsku aktivnost, vodeći računa, posebice, o stupnju fizičkog postojanja tog društva u vidu prostorija, osoblja i opreme. Iz toga je Sud zaključio da takvi fiktivni nastani, osobito oni koji imaju osobine društva kćeri „poštanskog sandučića” ili „zaslona”, mogu biti podvrgnuti posebnom poreznom režimu, s ciljem sprječavanja utaje i izbjegavanja plaćanja poreza, a da se odredbe Ugovora o toj slobodi tome ne protive.

83 S obzirom na to, što se tiče pitanja – na koje se sud koji je uputio zahtjev izrijeком osvrće – o tome kojim kvalitativnim i kvantitativnim zahtjevima mora udovoljavati udjel poreznog obveznika rezidenta u drugom društvu koje ima sjedište u trećoj zemlji kako se ne bi smatrao „potpuno umjetnim”, treba podsjetiti na to da se slobodom kretanja kapitala između država članica i trećih zemalja ne želi odrediti uvjete u kojima se društva mogu nastaniti unutar unutarnjeg tržišta (vidjeti, u tom smislu, presude od 13. studenoga 2012., *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-35/11, EU:C:2012:707, t. 100.), već se želi liberalizirati prekogranično kretanje kapitala (vidjeti, u tom smislu, presude od 14. prosinca 1995., *Sanz de Lera i dr.*, C-163/94, C-165/94 i C-250/94, EU:C:1995:451, t. 19. i od 10. veljače 2011., *Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen*, C-436/08 i C-437/08, EU:C:2011:61, t. 46.).

84 Stoga se, u kontekstu slobode kretanja kapitala, pojam „potpuno umjetne konstrukcije” ne može svesti na elemente koji se odnose na nepostojanje gospodarske stvarnosti poslovnog nastana društva navedene u točkama 67. i 68. presude od 12. rujna 2006., *Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas* (C-196/04, EU:C:2006:544), umjetno stvaranje uvjeta potrebnih da se neosnovano izbjegne oporezivanje u državi članici ili da se neosnovano koristi poreznom pogodnošću u državi članici, do čega može doći, kada je riječ o prekograničnim kretanjima kapitala, u različitim oblicima. Točno je da navedeni elementi mogu predstavljati indicije postojanja potpuno umjetne konstrukcije također i u svrhu primjene odredaba o slobodi kretanja kapitala, osobito kada je potrebno ocijeniti komercijalno opravdanje stjecanja udjela u društvu koje ne obavlja samostalne gospodarske aktivnosti. Međutim, navedenim se pojmom može obuhvatiti i – u kontekstu slobode kretanja kapitala – svaki mehanizam čiji je glavni cilj ili jedan od glavnih ciljeva umjetan prijenos dobiti koja je nastala iz djelatnosti ostvarenih na području države članice prema trećim zemljama u kojima je oporezivanje nisko.

85 No u ovom slučaju propis o kojem je riječ u glavnom postupku nije samo usmjeren na sprječavanje ponašanja koja se sastoje od stvaranja umjetnih konstrukcija. Naime, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se – u skladu s člankom 7. stavkom 6. i člankom 8. stavkom 3. AStG-a 2006 – kada se utvrdi da porezni obveznik rezident drži najmanje 1 % temeljnog kapitala društva sa sjedištem u trećoj zemlji sa slabim oporezivanjem, u smislu navedenog propisa, koje ostvaruje „posredne prihode koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu tog propisa, ti prihodi automatski uključuju u poreznu osnovicu tog obveznika a da potonji nema mogućnost dostaviti elemente kojima se dokazuje da njegov udjel ne proizlazi iz umjetne konstrukcije, kao što su, posebice, komercijalni razlozi njegova sudjelovanja u tom društvu ili stvarnost gospodarske djelatnosti koju ono obavlja.

86 Ali, taj se automatizam propisa o kojem je rije? u glavnom postupku, koji je u biti usporediv s neoborivom pretpostavkom utaje ili izbjegavanja pla?anja poreza, ne može opravdati samo na temelju njime utvr?enih kriterija. Naime, slaba razina oporezivanja primjenjiva na prihode društva koje ima sjedište u tre?oj zemlji ili „pasivna” narav djelatnosti iz kojih isti proizlaze, kako su definirani tim propisom, iako mogu predstavljati indicije ponašanja koje može dovesti do utaje ili izbjegavanja pla?anja poreza, ne mogu, sami po sebi, dostajati da se utvrdi da stjecanje udjela u tom društvu od strane poreznog obveznika rezidenta u državi ?lanici u svakom slu?aju nužno predstavlja umjetnu konstrukciju.

87 Ustaljena je sudska praksa da, što se ti?e odnosa izme?u država ?lanica, nacionalni propis, kako bi bio proporcionalan cilju koji se sastoji od sprje?avanja utaje i izbjegavanja pla?anja poreza, mora, u svakom slu?aju u kojem se ne može isklju?iti postojanje umjetnih konstrukcija, omogućiti poreznom obvezniku, ne podvrgavaju?i ga pretjeranim upravnim ograni?enjima, da podnese elemente vezane uz mogu?e komercijalne razloge za sklapanje predmetne transakcije (vidjeti u tom smislu presude od 13. ožujka 2007., *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation*, C-524/04, EU:C:2007:161, t. 82.; od 5. srpnja 2012., *SIAT*, C-318/10, EU:C:2012:415, t. 50. i od 3. listopada 2013., *Itelcar*, C-282/12, EU:C:2013:629, t. 37.).

88 Imaju?i sudsku praksu navedenu u prethodnoj to?ki u vidu, propis o kojem je rije? u glavnom postupku, time što presumira postojanje umjetnih ponašanja samo zato što su ispunjeni uvjeti koji su u njemu navedeni, i ne daju?i nikakvu mogu?nost doti?nom poreznom obvezniku da tu pretpostavku obori, u na?elu prekora?uje ono što je nužno za ostvarivanje svog cilja.

89 Unato? tome, propis o kojem je rije? u glavnom postupku ne odnosi se na države ?lanice ve? na tre?e zemlje.

90 U tom je pogledu važno podsjetiti na to da se sudska praksa koja se odnosi na ograni?enja sloboda kretanja u Uniji ne može u cijelosti prenijeti na kretanja kapitala izme?u država ?lanica i tre?ih zemalja jer takva kretanja pripadaju druga?ijem pravnom kontekstu (vidjeti, osobito, presudu od 28. listopada 2010., *Établissements Rimbaud*, C-72/09, EU:C:2010:645, t. 40. i navedena sudska praksa).

91 Kada je, posebice, rije? o obvezi država ?lanica da poreznom obvezniku omogu?e podnošenje elemenata koji dokazuju eventualne komercijalne razloge njegova sudjelovanja u društvu koje ima sjedište u tre?oj zemlji, iz sudske prakse Suda proizlazi da se postojanje takve obveze mora ocjenjivati s obzirom na raspoloživost administrativnih i regulatornih mjera koje omogu?uju, u slu?aju potrebe, kontrolu istinitosti tih elemenata (vidjeti, u tom smislu, presude od 11. listopada 2007., *ELISA*, C-451/05, EU:C:2007:594, t. 98.; od 28. listopada 2010., *Établissements Rimbaud*, C-72/09, EU:C:2010:645, t. 45. i 46., i od 10. travnja 2014., *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company*, C-190/12, EU:C:2014:249, t. 85.).

92 Iz ustaljene sudske prakse Suda tako?er proizlazi da ako propis države ?lanice ?ini uživanje porezne prednosti ovisnim o zadovoljavanju uvjeta ?ije se poštovanje može provjeriti samo dobivanjem podataka od nadležnih tijela tre?e zemlje, tada ta država ?lanica u na?elu može legitimno odbiti odobravanje te olakšice, osobito ako zbog nepostojanja ugovorne obveze te tre?e zemlje da dostavi podatke iste od nje nije mogu?e dobiti (vidjeti, u tom smislu, presudu od 18. prosinca 2007., *A*, C-101/05, EU:C:2007:804, t. 63.; od 10. velja?e 2011., *Haribo Lakritzen Hans Riegel i Österreichische Salinen*, C-436/08 i C-437/08, EU:C:2011:61, t. 67. i od 10. travnja 2014., *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company*, C-190/12, EU:C:2014:249, t. 84.).

93 U ovom slu?aju, utvr?enje prema kojem udjel društva sa sjedištem u Njema?koj o kojem je rije? u glavnom postupku, u društvu sa sjedištem u tre?oj zemlji ne proizlazi – unato? ispunjavanju

svih uvjeta navedenih u članku 7. stavku 6. i članku 8. stavku 3. AStG-a 2006 – iz umjetne konstrukcije, zahtijeva analizu, od strane njemačke porezne uprave, podataka koji se odnose posebice na narav djelatnosti tog društva sa sjedištem u trećoj zemlji.

94 Budući da država članica nije obvezna prihvatiti podatke o djelatnosti društva sa sjedištem u trećoj zemlji u kojem porezni obveznik iz te države članice drži udjel a da ne može prekontrolirati, u slučaju potrebe, njihovu istinitost (vidjeti, u tom smislu, presudu od 10. travnja 2014., *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company*, C-190/12, EU:C:2014:249, t. 85.), na sudu koji je uputio zahtjev je da ispita, u konkretnom slučaju, postoje li, među ostalim, ugovorne obveze između Savezne Republike Njemačke i Švicarske Konfederacije kojima se utvrđuju pravni okvir suradnje i mehanizmi razmjene podataka između dotičnih nacionalnih tijela koji su uistinu takve naravi da ovlaštavaju njemačka porezna tijela da provjere, u slučaju potrebe, istinitost podataka dostavljenih u pogledu društva sa sjedištem u Švicarskoj kako bi se dokazalo da sudjelovanje navedenog poreznog obveznika u potonjem društvu ne proizlazi iz umjetne konstrukcije.

95 Ako takav pravni okvir, osobito ugovorni, ne postoji između države članice i dotičnih trećih zemalja, treba smatrati da članak 63. stavak 1. UFEU-a ne sprječava da dotična država članica primijeni propis, kao što je onaj iz glavnog postupka, koji predviđa uključivanje prihoda društva sa sjedištem u trećoj zemlji u poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta a da potonji nema mogućnost dokazivati eventualne komercijalne razloge njegova sudjelovanja u tom društvu. Nasuprot tome, ako bi se dokazalo da takav pravni okvir postoji, dotičnom bi se poreznom obvezniku trebalo omogućiti da dokaže, a da nije podvrgnut pretjeranim upravnim ograničenjima, eventualne komercijalne razloge njegova ulaganja u dotičnoj trećoj zemlji.

96 Imajući na umu navedena razmatranja, na treće pitanje treba odgovoriti da članak 63. stavak 1. UFEU-a treba tumačiti na način da mu nije protivan propis države članice na temelju kojega su prihodi koje je ostvarilo društvo sa sjedištem u trećoj zemlji koji ne potječu od vlastite djelatnosti tog društva, kao što su oni kvalificirani kao „posredni prihodi koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu tog propisa, uključeni, u skladu s postotkom držanog udjela, u poreznu osnovicu obveznika koji je rezident u državi članici, ako taj obveznik drži udjel od najmanje 1 % u navedenom društvu, i ako su ti prihodi u toj trećoj zemlji podvrgnuti slabijem oporezivanju nego što je ono koje postoji u dotičnoj državi članici, osim ako ne postoji pravni okvir kojim se predviđa, posebice, ugovorne obveze koje ovlaštavaju nacionalna porezna tijela dotične države članice da provjere, u slučaju potrebe, istinitost podataka o tom društvu dostavljenih kako bi se dokazalo da sudjelovanje navedenog poreznog obveznika u potonjem društvu ne proizlazi iz umjetne konstrukcije.

Troškovi

97 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

1. **Klauzulu o mirovanju (*standstill*) predviđenu člankom 64. stavkom 1. UFEU-a treba tumačiti na način da članak 63. stavak 1. UFEU-a ne sprječava primjenu ograničenja slobode kretanja kapitala u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, koje je, u osnovi, postojalo na dan 31. prosinca 1993. na temelju propisa države članice, iako je doseg tog ograničenja nakon tog datuma proširen na udjele koji ne uključuju izravna ulaganja.**

2. **Klauzulu o mirovanju (*standstill*) predviđenu člankom 64. stavkom 1. UFEU-a treba tumačiti na način da se zabrana iz članka 63. stavka 1. UFEU-a primjenjuje na ograničenje kretanja kapitala u treće zemlje ili iz njih, koje obuhvaća izravna ulaganja, ako je nacionalni**

porezni propis na kojem se to ograničenje temelji nakon 31. prosinca 1993. bio značajno izmijenjen zbog donošenja zakona koji je stupio na snagu, ali je zamijenjen prije negoli je primijenjen u praksi propisom koji je po svojoj biti istovjetan propisu koji je postojao na dan 31. prosinca 1993., osim ako je primjena tog zakona odgođena na temelju nacionalnog prava, tako da se on, unatoč stupanju na snagu, nije primjenjivao na prekogranična kretanja kapitala navedena u članku 64. stavku 1. UFEU-a, što je obvezan provjeriti nacionalni sud.

3. Članak 63. stavak 1. UFEU-a treba tumačiti na način da mu nije protivan propis države članice na temelju kojega su prihodi koje je ostvarilo društvo sa sjedištem u trećoj zemlji koji ne potječu od vlastite djelatnosti tog društva, kao što su oni kvalificirani kao „posredni prihodi koji imaju narav kapitalnih ulaganja” u smislu tog propisa, uključeni, u skladu s postotkom držanog udjela, u poreznu osnovicu obveznika koji je rezident u državi članici, ako taj obveznik drži udjel od najmanje 1 % u navedenom društvu, i ako su ti prihodi u toj trećoj zemlji podvrgnuti slabijem oporezivanju nego što je ono koje postoji u dotičnoj državi članici, osim ako ne postoji pravni okvir kojim se predviđaju, posebice, ugovorne obveze koje ovlaštuju nacionalna porezna tijela dotične države članice da provjere, u slučaju potrebe, istinitost podataka o tom društvu dostavljenih kako bi se dokazalo da sudjelovanje navedenog poreznog obveznika u potonjem društvu ne proizlazi iz umjetne konstrukcije.

Potpisistandstill

* Jezik postupka: njemački